

Bestuurlijke rapportage

Lachgas

Roosendaal

Algemene gegevens

Betreft : Lachgas
Locatie : Gemeente Roosendaal
Datum : 9 oktober 2021
Ten behoeve van : Gemeente Roosendaal
Aan : Burgemeester van gemeente Roosendaal

Vooraf

In deze rapportage is gebruik gemaakt van gefilterde en ongefilterde datasets die zijn ontsloten uit de politiesystemen. De meldingen zijn inhoudelijk niet geverifieerd en daarom indicatief van karakter.

Aanleiding

De aanleiding voor het opstellen van deze bestuurlijke rapportage is het door de politie vastgestelde jaarlijks toenemend recreatief gebruik van lachgas, waarbij personen lachgas inhaleren, in de openbare ruimte. Lachgas wordt oorspronkelijk gebruikt voor medische toepassingen, het maken van slagroom en bijvoorbeeld het opvoeren van auto's.

Sinds 2018 is er in de openbare ruimte van gemeente Roosendaal een duidelijke toename van recreatief gebruik van lachgas te zien. De eerste signalen van het recreatief gebruik van lachgas ontstonden 4 jaar geleden. Lachgasgebruikers gebruikte kleine lachgaspatronen, zogenaamde slagroompatronen, om een ballon mee te vullen waarna het lachgas kon worden geïnhaleerd. De laatste jaren worden er minder lachgaspatronen gebruikt maar worden er grote lachgasflessen, met een inhoud van 2 tot 10+ kilo's lachgas, gebruikt om de ballonnen te vullen. Gebruikers van lachgas vertelden vaak dat zij lachgas gebruikten omdat het goedkoop was, geen kater zoals alcohol veroorzaakt, het een fijne roes gaf en het samen gebruiken van lachgas gezellig was.

Sinds 2019 trof de politie in de gemeente Roosendaal ruim 1300 keer een situatie aan waarbij er recreatief lachgas werd gebruikt. Nagenoeg alle situaties met lachgas waarmee de politie in aanraking kwam speelden zich af in het publiek domein. Incidenteel werd er lachgas in een bedrijf of woning aangetroffen.

De meest voorkomende situatie, welke de politie tegenkomt, is een situatie waarbij een aantal personen die in of bij een auto zijn één of meerdere grote lachgasflessen bij zich hebben waaruit zij lachgas gebruiken. Door het gebruik van lachgas zijn gebruikers, vrolijk, opgewekt, high, of als zij veel gebruiken stoned. Bij het gebruik van lachgas ontstaat vaak verschillende soorten overlast omdat gebruikers zich minder bewust zijn van hun omgeving. Veelal kunnen lachgasgebruikers niet stoppen met het gebruik van lachgas als zij door het lachgasgebruik in een continue roes zijn terechtgekomen.

Vaak ziet de politie bestuurders van voertuigen met een ballon aan hun mond of in hun hand. Bij controle van een dergelijk voertuig wordt veelal een lachgasfles aangetroffen. Er is bij controle niet te bewijzen of er lachgas in deze ballon zat en of de bestuurder dus lachgas aan het gebruiken was terwijl deze een voertuig bestuurde. Het gebruik van lachgas voor of tijdens het besturen van een auto levert door de direct optredende roes en het na-ijl effect potentieel zeer gevaarlijke verkeerssituaties op. Op dit moment kan de politie bij lachgas in een voertuig alleen handhavend optreden als er meer dan 2 kilogram lachgas in het voertuig aanwezig is (Wet vervoer gevaarlijke stoffen).

Door het toenemende recreatief gebruik van lachgas in het publieke domein van Roosendaal ziet de politie elk jaar meer en meer situaties waarbij het recreatief gebruik van lachgas zorgt voor overlast op straat of situaties waarbij de verkeersveiligheid onder druk staat. Door het jaarlijks toenemende recreatief gebruik van lachgas op straat staat de verkeersveiligheid en het woon en leefklimaat onder druk.

Doel

Het doel van deze bestuurlijke rapportage is de gemeente Roosendaal inzicht geven in het gevaar van het verkeerd recreatief gebruik van lachgas en het aantal meldingen van overlast door gebruikers van lachgas welke de politie de afgelopen jaren heeft geregistreerd. Met het geboden inzicht kan gemeente Roosendaal het nemen van een maatregel, APV-feit, tegen het recreatief gebruik van lachgas in de openbare ruimte onderbouwen. Na invoering van een APV-feit kunnen de politie en gemeente Roosendaal beter optreden tegen het verkeerd recreatief gebruik van lachgas.

Onderbouwing

Trimbos

Het Trimbos instituut heeft onderzoek gedaan naar de lichamelijke effecten van lachgas. Ongewenste negatieve korte termijn effecten ervaren door gebruik lachgas zijn:

- Duizeligheid, hoofdpijn, tinteling van handen en voeten (1 op 3 gebruikers)
- Misselijkheid
- Craving (niet kunnen stoppen met gebruiken)

Langdurig gebruik van lachgas kan leiden tot neurologische problemen als tintelingen en verdoofd gevoel ledematen. Mede omdat de roes van lachgas kort duurt, bestaat het risico dat gebruikers er niet bij stil staan dat het effect nog kan 'na-ijlen', bijvoorbeeld bij deelname aan het verkeer. Onbekend is bij welke hoeveelheden dit optreedt. Deelname aan verkeer is desondanks ernstig af te raden tijdens en in de uren na gebruik.

Lachgas wordt door de meesten niet gezien als drug. Sommige gebruikers erkennen risico's maar nemen deze niet serieus. Lachgas komt (nog) niet voor in de Opiumwet en is gemakkelijk verkrijgbaar. Als het niet verboden is, is het vast ook niet schadelijk volgens gebruikers.

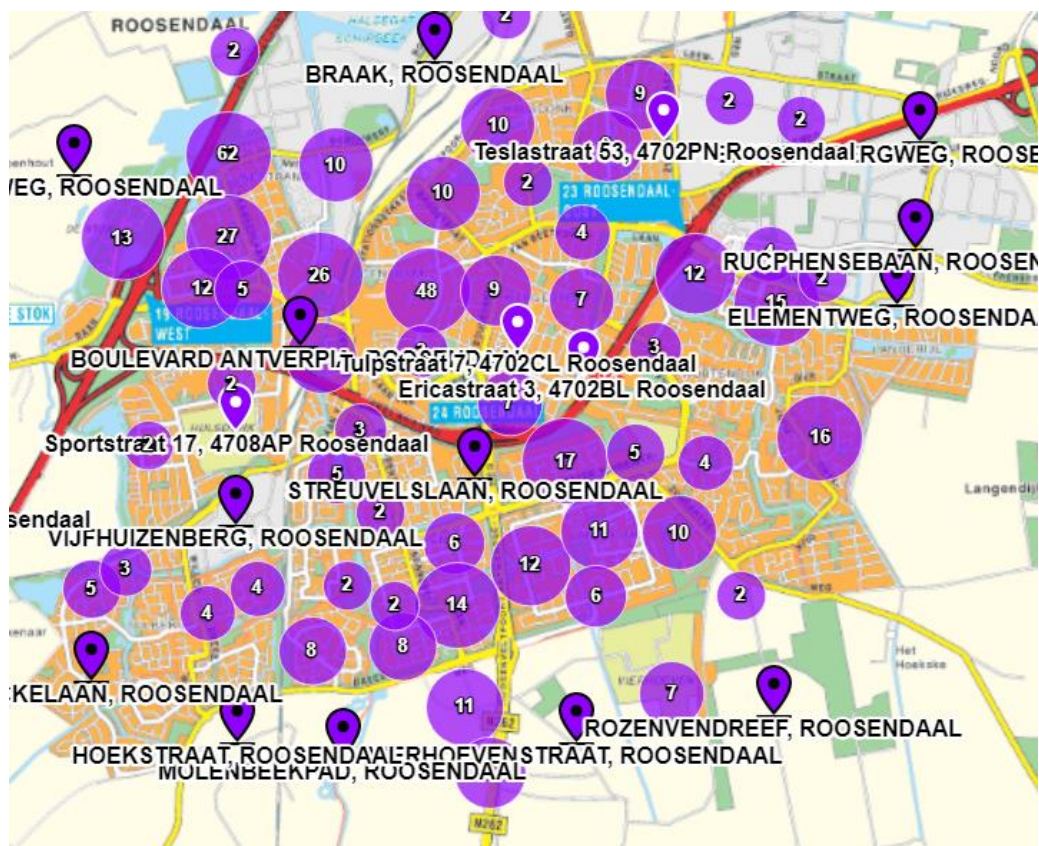
(Bronnen: Nabben, van der Pol en Korf 2017. Wijers et al., 2017. RIVM, 2016. Niesink 2014. Kaar et al., 2016. Mulders- Spijkerbroek et al., 2016)

Cijfers politiesystemen

2019

Tussen 1 januari en 31 december 2019 trof de politie in de gemeente Roosendaal 315 keer een situatie aan waarbij recreatief lachgas werd gebruikt. Zogenaemde hotspots waren de volgende locaties:

- Rodenbachlaan e.o.
- Bovendonk e.o.
- Jan Vermeerlaan
- Nieuwstraat / Brugstraat e.o.
- Lindenburg e.o.
- Kade / Markt
- Lavadijk / Flintdijk
- Passenberg / Kruisstraat
- 't Zand

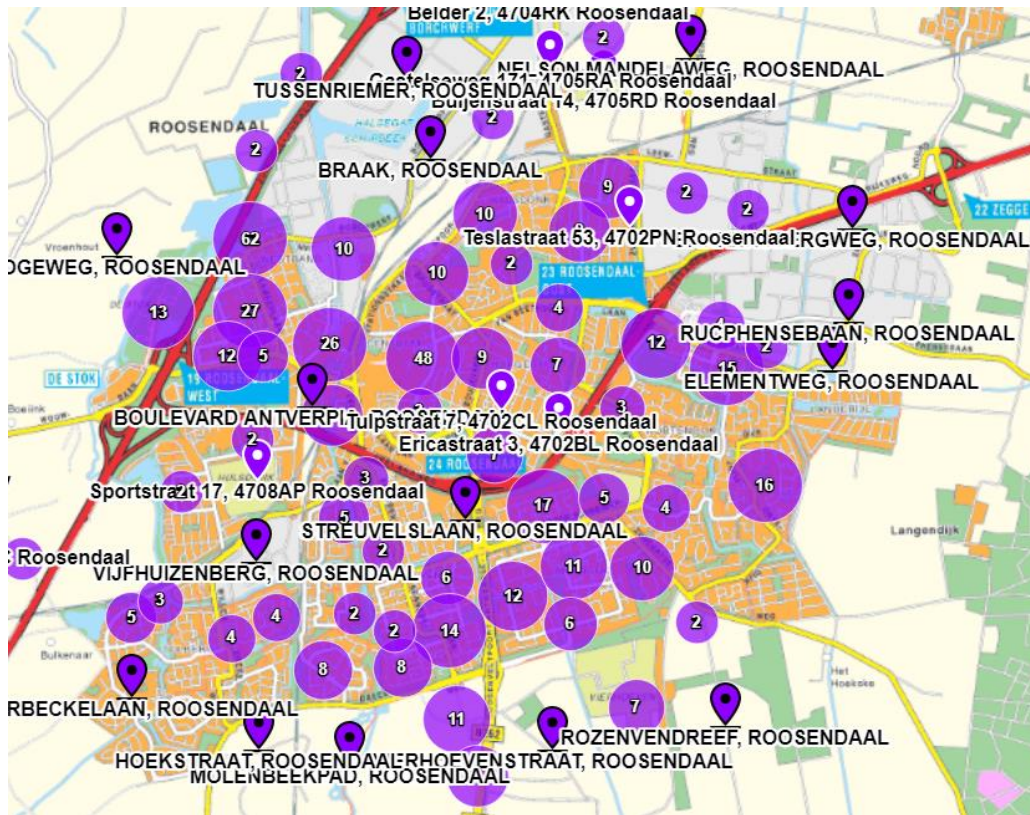

Figuur 1. Hotspots lachgas 2019

2020

Tussen 1 januari en 31 december 2020 trof de politie in de gemeente Roosendaal 519 keer een situatie aan waarbij recreatief lachgas werd gebruikt. Zogenaemde hotspots waren de volgende locaties:

- Rodenbachlaan e.o.
- Bovendonk e.o.
- Jan Vermeerlaan
- Nieuwstraat / Brugstraat e.o.
- Kade / Markt e.o.
- Lavadijk / Flindijk
- Passenberg / Kruisstraat
- 't Zand

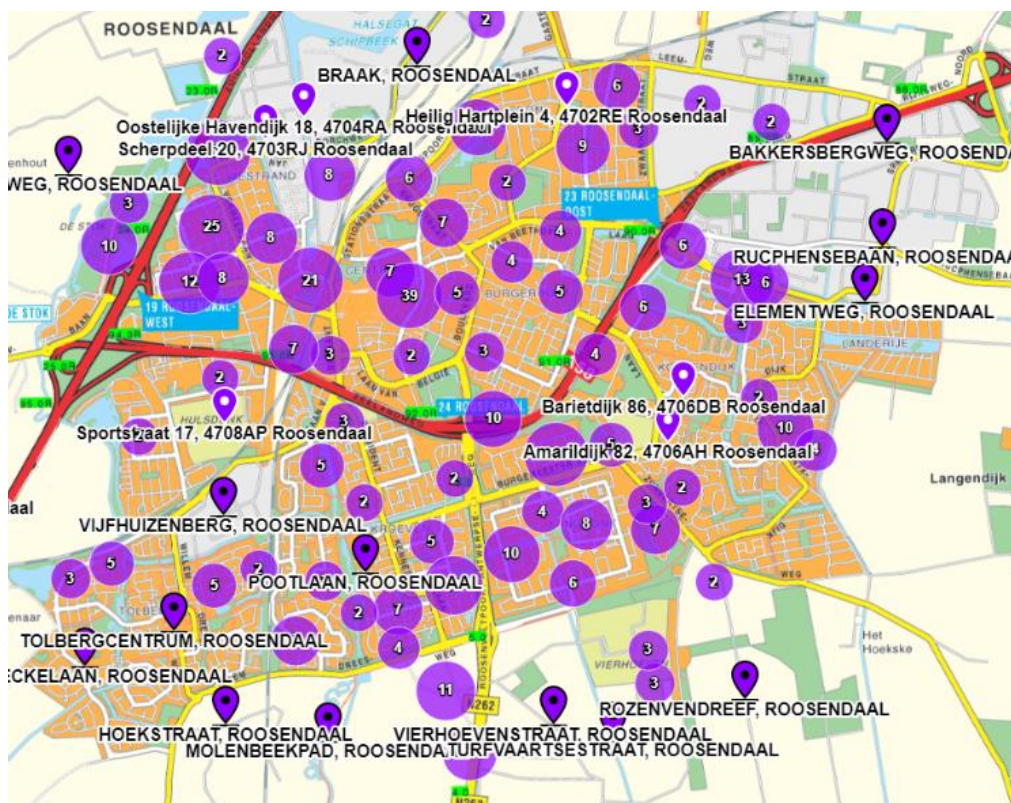

Figuur 2. Hotspots lachgas 2020

2021

Tussen 1 januari en 29 augustus 2021 trof de politie in de gemeente Roosendaal 564 keer een situatie aan waarbij recreatief lachgas werd gebruikt. Zogenaemde hotspots waren de volgende locaties:

- Rodenbachlaan e.o.
- Bovendonk e.o.
- Jan Vermeerlaan
- Nieuwstraat / Brugstraat e.o.
- Kade / Markt e.o.
- Lavadijk / Flintdijk

Figuur 3. Hotspots lachgas 2021

Knelpunten

- Recreatief gebruik lachgas is niet verboden.
- Door gebruik van lachgas ontstaan elk jaar meerdere situaties welke een negatieve invloed hebben op het woon en leefklimaat in Roosendaal.
- Toenemend aantal registraties/meldingen van overlast door lachgasgebruik in het publiek domein waarbij de politie betrokken is. Cijfers laten een structureel beeld zien.
- De verkeersveiligheid staat onder druk doordat bestuurders lachgas gebruiken tijdens of kort voor het besturen van voertuig.
- Handhaven tegen het gevaarlijke recreatief gebruik van lachgas in voertuig kan nu alleen vanaf 2 kilo aanwezig lachgas (Wet vervoer gevaarlijke stoffen.)
- Zogenaamde kapstokartikelen uit de APV kunnen vaak niet gebruikt worden omdat bewijsvoering of aangetroffen situatie niet binnen bereik van de kapstokartikelen valt.
- Voorbeeld: Auto staat geparkeerd op locatie X, er zijn geen directe omwonenden en er is geen melding gemaakt. Politie treft een bestuurder in de auto welke lachgas gebruikt. In de auto is minder dan 2 kilo lachgas aanwezig. Deze situatie is geen overlast gevende waarbij een kapstok artikel uit de APV zou kunnen worden gebruikt. Door de roes welke ontstaat bij gebruik van lachgas en het na-ijl effect wordt het wel gevaarlijk als de bestuurder met zijn voertuig gaat rijden.

Aanbeveling / gewenste maatregel

De Nederlandse Vereniging Gemeente heeft op 14 juli 2020 een concept artikel Lachgasverbod opgesteld ten behoeve van het model APV. Dit zodat een reguliere afhandeling met een feitcode gerealiseerd kan worden door het CVOM.

Artikel 2:48a Lachgasverbod

1. Het is verboden op een openbare plaats distikstofmonoxide (lachgas) recreatief als roesmiddel te gebruiken, voorbereidingen daartoe te verrichten of ten behoeve van dat gebruik voorwerpen of stoffen bij zich te hebben, indien dit gepaard gaat met overlast of andere gedragingen die de openbare orde verstoren, het woon- of leefklimaat nadelig beïnvloeden of anderszins hinder veroorzaken.
2. Het is verboden op een openbare plaats die deel uitmaakt van een door het college ter bescherming van de openbare orde of het woon- en leefklimaat aangewezen gebied distikstofmonoxide (lachgas) recreatief als roesmiddel te gebruiken, voorbereidingen daartoe te verrichten of ten behoeve van dat gebruik voorwerpen of stoffen bij zich te hebben.
3. Het college kan in het aanwijzingsbesluit het in het tweede lid bedoelde verbod beperken tot bepaalde tijden.

Op basis van de bij de wijkagenten beschikbare kennis ten aanzien van actuele hotspots adviseert de politie de gemeente Roosendaal een lachgasverbod in de APV op te nemen welke het recreatief gebruik en het recreatief aanwezig hebben van lachgas verbiedt binnen de volgende aangewezen gebieden:

Kortendijk

- Desmijndijk-Diamantdijk
- Covelijndijk (parkeerplaats bij Bloemschevaart)
- Amethistdijk (parkeerplaats achter het huizenblok 41 t/m 57 en parkeerplaats achter het huizenblok 50 t/m 64)
- Lavadijk (parkeerplaatsen ter hoogte van de scouting Lavadijk 185)

Westrand

- Permekeplein
- Rembrandtgalerij

Kalsdonk

- Rector Hellemonsstraat (parkeerplaats van de school en het Cruyffcourt)
- Philipslaan (Parkeerplaats oude Aldi)

Tolberg

- Parkeerplaats rondom Tolbergcentrum

Langdonk

- Parkeerplaats 't Zand
- Luciadonk (parkeerplaats thv basisschool Luciadonk 65)
- Parkeerplaats ter hoogte van flatgebouw Lodewijkdonk
- Parkeerplaats ter hoogte van Evelindeflat
- Parkeerplaats rondom winkelcentrum Lindenburg
- Parkeerplaats ingang Rugby/Honkbal sportpark Vierhoeven zijde Kalverstraat

Lid 2 van het door de Nederlandse Vereniging Gemeente opgestelde conceptartikel kan als basis dienen voor het op te stellen lachgasverbod.

Door in het op te stellen APV-feit duidelijk het recreatief gebruik en het recreatief aanwezig hebben van lachgas te verbieden wordt professioneel gebruik van lachgas (o.a. medische toepassingen en

voedingsmiddelen) uitgesloten van het verbod.

Door het instellen van aangewezen gebieden kunnen de politie en de gemeente beter optreden tegen de problemen die ontstaan bij het recreatief gebruik en/of het recreatief aanwezig hebben van lachgas. De verwachting is dat door het invoeren van een gebiedsverbod het recreatief gebruik van lachgas in het publiek domein zal afnemen welke een positief effect heeft op de verkeersveiligheid en het woon en leefklimaat.